

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

2e trimester 2000
4e jaargang nr. 2

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 Dilbeek 1
2/2788

«LIJN1»
«LIJN2»
«STRAAT»
«STAD»
«LAND»

Itterbeek, juni 2000.

Beste vrienden van Freddy,

Vanaf dinsdag 25 april tot maandag 15 mei vertoefde Freddy enkele weken bij zijn ouders in Itterbeek.

Zoals hij het zelf schertsend uitdrukte was zijn "mechaniek" aan een revisie toe en moest er hier en daar dringend wat aan gesleuteld worden.

Ondanks de uitdrukkelijke aanwijzingen van de behandelende dokters om het kalmpjes aan te doen, werd het toch een drukke periode en kon hij nauwelijks eens rustig uitblazen.

Niettemin had hij de gelegenheid om de traditionele voet- en fietstocht mee te maken, die jaarlijks ten voordele van de Braziliaanse straatkinderenprojecten van hemzelf en van Lieve Buyst georganiseerd wordt.

Hij heeft het niet met zoveel woorden gezegd, maar het was hem aan te zien dat het hem deugd deed, op zoveel steun en sympathie te kunnen rekenen.

Het faillissement van de Braziliaanse luchtvaartmaatschappij, waar hij zijn retourvlucht geboekt had, dreigde nog even zijn geplande terugreis te verhinderen. Maar met enkele dagen vertraging, na heel wat koortsachtig over en weer geloop, is hij uiteindelijk, langs een omweg over Zwitserland, vertrokken naar "zijn" kinderen in Alagoinhas.

In zijn naam danken en groeten we nogmaals al diegenen die hij spijtig genoeg niet persoonlijk kon ontmoeten.

Dank U wel, voor al Uw hulp en steun!

De redactie

BRAZILIE IN HET JAAR 2000

Dit jaar herdenkt Brazilië de 500ste verjaardag van zijn ontdekking door de Portugezen. Voor sommigen waren deze Portugezen avontuurlijke zeelui, te bewonderen dappere en onverschrokken pioniers. Voor anderen niets ontziende uitbuiters van het maagdelijk land en van de oorspronkelijke Indiaanse bevolking en later van de ingevoerde slaven.

De grootste rijkdom van het veroverde land was het Atlantisch oerwoud dat gedurende de vier eerste eeuwen ongeveer gehalveerd werd en in de loop van de 20e eeuw praktisch geheel verdween. Deze rooibouw werd op de voet gevolgd door monoculturen van suikerriet, katoen en koffieplantages.

De rampzalige gevolgen van deze niets ontziende rooibouw zijn niet te overzien. In het zuiden van Bahia heeft de erosie en de verdorring van de oorspronkelijke vruchtbare gronden rampzalige gevolgen. Om een enkel stuk vee te voeden heeft men bvb. meer dan een hectare grasland nodig. Het enige gewas wat hier nog gedijt zijn eucalyptusstruiken die op hun beurt de grond tot woestijn herleiden.

Meer dan 3 eeuwen lang werd de agrarische economie op gang gehouden door zwarte slaven die uit Afrika ingevoerd werden. Vooral in de 19e en de 20e eeuw werd Brazilië de toevlucht van allerhande Europese emigranten, die hun land van oorsprong omwille van armoe, vervolging of oorlog ontvluchtten. Tussen 1887 en 1914 alleen al vestigden zich in de staat Sao Paulo meer dan 2.300.000 Europese inwijkelingen. Wat oorspronkelijk een landbouwland was, groeide pas rond 1950 uit tot een industriële natie, met alle gevolgen van dien.

Pas in 1822 werd Brazilië een onafhankelijk keizerrijk onder Pedro I, zoon van de koning van Portugal, Johannes VI. De afschaffing van de slavernij volgde pas in 1888. Het daaropvolgende jaar werd keizer Pedro II onttroond en de republiek uitgeroepen. De huidige staatsvorm kreeg het land pas in 1946 onder de officiële benaming "Estados Unidos do Brasil".

Bij het begin van de 21e eeuw vertellen de naakte cijfers ons het volgende over de globale economie:

Oppervlakte : 8.547.400 km² (Europa: 10.200.850 km²)

Bevolking : +/- 163.700.000 inwoners (Europa: +/- 625.000.000 inwoners)

	<u>1999</u>	<u>Vooruitz. 2000</u>
Bruto Nationaal Product (miljard \$)	555,9	661,9
Reële groei (jaarlijks %)	0,8	3,9
B.N.P. per hoofd (in \$)	3.400	3.990
Inflatie (jaarlijks %)	4,9	8,4
Industriële productie (jaarlijks %)	-1,3	+4,5
Werklozen (% werkende bevolking)	6,3	6,8
Reserves vreemde valuta (miljard \$)	34,4	39,7
Buitenlandse schuld (miljard \$)	216,1	228,8
Export (miljard \$)	48	56,9
Import (miljard \$)	49,2	54,9
Handelsbalans (miljard \$)	-1,2	2,0

(Bron: "Financial Times Survey" dd. 26.4.2000)

Pastoral do Menor de Alagoinhas

BR 101, Km 101 - Caixa Postal 48
48100-000 - Alagoinhas - Bahia
Fone (075) 422-1948
Fax (075) 422-2362
C.G.C. 16.130.585/0001-02
Insc. Estadual 37.186.366-NO

Alagoinhas, 26 mei 2000

Aan allemaal mij goede Vrienden,

Mij vluchtig overvliegen naar België zit er dan weerom bijna twee weken op. Op dit ogenblik heb ik mijn tent opgeslagen in de abdij van de Benedictinessen in Salvador. Ik blijf hier een drietal weken. Het zijn dagen van evaluatie, van gebed en tot rust komen alsook van intense voorbereiding van mijn sabbat maanden die ik, zoals ik in mijn vorig schrijven al aankondigde, zal doorbrengen in de staat Roraima (helemaal in het noorden (amazonegebied) van Brazilië, in de nabijheid van de grenzen met Venezuela en Engels Guyana). Ik neem er mijn intrek bij bisschop Dom Aparecido (68 jaar) van het bisdom "Boa Vista" (ook de hoofdstad trouwens) en zal er equipe vormen met hemzelf, met Edson, een vriend priester (zoals ikzelf ook behorend tot de priester fraterniteit van Charles de Foucauld) en Hildegard, een ex-zuster. Voor wie het interesseren kan, geef ik hier ook graag mijn adres en contactmogelijkheden door:

Pe Freddy Goven
A/c Dom Apprecido Jose Dias
Cx P. 163
96.301-970 Boa Vista - RR
BRASIL

Bij de bisschop: tel: 00 55 95 224 4252
fax : 00 55 95 623 7280

Op het bisdom: tel : 00 55 95 224 3741
fax : 00 55 95 623 7280

E-mail : diorr@technet.com.br

De 19de juni vertrek ik per vliegtuig, via Brasilia, naar Manaus waar ik zal deelnemen aan de vergadering van de priester fraterniteit met alle vrienden uit de regio "Noord-Brazilië". Ik blijf er hoogst waarschijnlijk twee tot drie dagen en dan ga ik samen met Edson met de bus (+/- 10 uren, als het weer meevalt !!) naar Boa Vista, pal door het Amazone oerwoud. En vanaf dan..... de nieuwe werkelijkheid. Wat het wordt vertel ik dan wel in een later schrijven.

Al lang weten jullie dat Brazilië sociale moeilijkheden kent en er bij gebrek aan degelijke politieke opstelling niet veel verandert. Het gaat om armoede, honger, geweld, straatkinderen, het is nog altijd maar dagelijkse kost. Hier in Alagoinhas is echter de toestand de laatste drie jaar wel erg verslechterd. 64 tieners en jongeren zijn met zekerheid in deze tijdspanne verdwenen of vermoord. Waarschijnlijk zit de politie achter de feiten. De "Pastoral do menor de Alagoinhas" heeft daarom samen met enkele andere plaatselijke niet gouvernementele organisaties dit weerom naar buiten gebracht en kenbaar gemaakt. We maakten pamfletten, het kwam in de krant, het kwam zelfs op de nationale televisie. Het wordt door bepaalde kringen natuurlijk niet in dank afgenomen. Het werd de laatste tijd weer warm en dus oppassen geblazen! Ik dacht dat het interessant kon zijn jullie even het krantenartikel in te laten kijken. Het werd zo goed mogelijk vertaald door Jeroen Stevens, een vrijwilliger die enkele maanden bij ons aanwezig was en meewerkte. Ondertussen is er een grote protestmars geweest op 28 april II. met niet minder dan 9.000 betogers die optrokken tegen dergelijk onrecht en onmenselijkheid. Een tweede opmars werd al vastgelegd voor 9 juni.

RECHTSHANDHAVERS DODEN 60 PERSONEN IN ALAGOINHAS

Moordcommando's die de laatste jaren naar Alagoinhas, 130 km verwijderd van Salvador da Bahia, afzakken, zijn met zekerheid verantwoordelijk voor het uitroeien van meer dan 60 mensen, waarvan het grote merendeel tieners en jongeren waren.

Omdat de autoriteiten alles in de doofpot willen steken, beslisten enkele personen die de gemeenschap van Alagoinhas vertegenwoordigen naast het organiseren van publieke manifestaties ook de gruwelijke feiten te melden bij "Amnesty International" en bij andere organisaties die instaan voor de rechten van de mens in Brazilië en de rest van de wereld.

De moordcommando's gaan te werk op een zeer brutale manier. De feiten gaan zelfs tot het overgieten van personen met benzine om ze daarna koudweg met een lucifer in brand te steken. Waarschijnlijk werden ook mensen naar onbekende plaatsen over- en omgebracht. Familie en vrienden zijn vandaag nog steeds in twijfel of ze nog leven of niet, want er werd niets meer van hen gehoord of gezien.

EUCALYPTUS

De lichamen die wel gevonden werden in de dagen na hun verdwijning werden gelokaliseerd in immense eucalyptusbossen, die rondom de stad gelegen zijn. Deze verlaten plaatsen zijn voor de daders voortreffelijke oorden om hun slachtoffers te verbergen of in brand te steken.

Er is nog steeds geen enkele piste gevonden die aanwijst wie de uitroeiingsgroepen zouden kunnen zijn. Verdacht zijn leden van de burger- en de militaire politie alsook nog andere personen die zouden betaald worden door onbekenden om het centrum van de stad "schoon" te houden. Zelfs afrekeningen onder bandieten wordt niet uitgesloten. Het klassieke stramien dus van de "doodseskaders"!

De voorzitter van de "Conselho Tutelar" (beschermingsraad voor kinderen en tieners) in Alagoinhas, Antonio de Carvalho (ook opvoeder bij de "Pastoral do Menor de Alagoinhas") constateert dat de moorden gebeurd zijn vanaf september 1997 tot nu. Uit een voorlopig onderzoek van deze raad blijkt dat met zekerheid 64 gevallen van moord of verdwijning bekend zijn, vooral van zwarte tieners. "Er zijn er nog meer dan deze; we zijn ermee bezig ze te registreren", voegt hij er nog aan toe.

VERDWENEN

Ariston Oliveira Lima (17 jaar, wonend in de wijk "Cruzeiro dos Montes") was zo iemand die met een moordcommando te doen kreeg. Op 22 oktober ll om 22 uur 's avonds werd hij met geweld uit zijn huis gehaald, daarna werd hij nooit meer gezien.

"Het huis werd overvallen door gemaskerde mannen. Het werd al snel duidelijk dat ze mijn broer moesten hebben. Mijn zussen begonnen wanhopig te schreeuwen, maar Ariston zei dat ze rustig moesten blijven, dat hij later zou terugkomen. De zwaar gewapende overvallers vertelden de familieleden dat als zij hen zouden proberen te volgen, ze allemaal zouden sterven. Ze zeiden dat ze slechts even met hem wilden praten". Dit alles vertelt de zus van het slachtoffer, Maria José Oliveira Lima.

Maria vertelt dat diezelfde dag nog 10 andere personen zijn verdwenen in dezelfde wijk, in ongeveer dezelfde omstandigheden. "Er zijn maar zes of zeven lichamen teruggevonden, de overigen van de verdwenen personen werden nooit meer gezien", voegt ze eraan toe.

Fernando de Jesus, wonend in de "Parque Sao Francisco"-wijk, meldt dat twee tieners (slechts gekend als Gustavo en Denilson, beiden 17 jaar) ook mysterieus verdwenen zijn. Enkele dagen na de verdwijning werd het lichaam van Gustavo teruggevonden in het district "Boa Uniao" (+/- op 10 km van de stad). Zijn lichaam vertoonde sporen van zware marteling en was doorboord met kogels.

Denilson werd op klaarlichte dag door enkele personen meegenomen toen hij zich in een plaatselijk cafeetje bevond. Sindsdien heeft niemand hem nergens meer opgemerkt.

José Luiz Meireles, een 27-jarige werkloze, is een ander voorbeeld van een bizarre verdwijning. Hij werd gevonden met een kogel in het hoofd in de "Rua dos Artistas" op 10 november 1999. De vrouw van het slachtoffer, Iara Marcia da Silva Reis vertelt dat de politie zelfs geen allerkleinste spoor heeft naar het hoe en het waarom.

MONUMENT

Maria Lima, Fernando Santos en Iara Reis maakten deze bekentenissen gisteren tijdens een vergadering. Zij zaten gisteren rond de tafel met onder meer de "Pastoral do Menor de Alagoinhas", de Rotary Club, een afvaardiging van het gemeentebestuur, het Forum ter verdediging van de mensenrechten, enige afgevaardigden van enkele evangelische kerken en nog enkele andere organisaties van Alagoinhas.

De Belgische priester Freddy Goven van de "Pastoral do Menor de Alagoinhas" vindt dat er een grote manifestatie moet georganiseerd worden als teken van totale afwijzing en protest tegenover de recente gebeurtenissen en om zo de aandacht van de autoriteiten op het probleem te vestigen. Hij stelt bovendien voor een monument op te richten in het centrum van de stad met de namen en foto's van alle verdwenen en vermoorde personen uit de regio.

"Wij moeten de aandacht van heel Brazilië op deze wreedheid vestigen en een degelijk dossier aanmaken voor "Amnesty International", zo besloot hij.

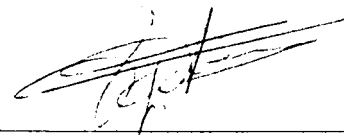
(A Tarde : 04/04/2000)

Zo, dat was dan de vertaling van het artikel. Gelukkig heeft de bevolking onze oproep heel goed beantwoord en de 9de juni wordt de mars dan nog eens hernomen. Het monument, een zwaar kruis van 3 meter met de namen van de slachtoffers erop gebeiteld, zal dan ook geplant worden ergens op een belangrijke plaats in het centrum van de stad. We duimen voor het einde van deze onmenselijke wantoestanden.

Zo heb ik dan weer geen kans gezien om wat neer te pennen rond het reilen en zeilen van onze verschillende afdelingen van de "Pastoral". Maar ja, ik moet nu toch weer ophouden. Ik sta dus binnenkort en dit voor enige tijd voor een nieuwe uitdaging. In ieder geval, zij het dan vanop grote afstand (3.300 km), blijf ik zeker met de "Pastoral" verbonden. Laten ook jullie a.u.b. de kinderen niet in de kou staan. Dank bij voorbaat; zeker voor al hetgeen ge reeds zo dikwijls en zo vrijgevig hebt gedaan.

Beste mensen, dat is dan opnieuw ons nieuwsbriefje geworden. Graag zeg ik tot ieder van U: "Graag tot later!" - "tot het volgende boekje!"

Freddy Goven

Priester Freddy Goven - Alagoinhas.
Bahia - Brazilië.

EEN NIEUWE KIIJK OP ONS PROJECT

Hier een bijdrage van een Belgisch meisje dat bijna vier maanden lang het leven wou delen met de "Pastoral do Menor de Alagoinhas". Zij kwam aan in Brazilië in de maand januari en bleef bij ons tot eind april. Wij laten haar zelf aan het woord.

Laat ik mezelf eerst kort voorstellen. Ik ben Hilde Deman, 19 jaar, afkomstig uit Leuven. Aangezien ik nog niet goed wist welke kant ik uit wou na de middelbare school, besloot ik er een half jaartje tussenuit te knippen om een beetje na te denken over mezelf en mijn toekomstplannen. Het enige wat ik wist, was dat ik iets wou gaan doen in de wereld van de ontwikkelingssamenwerking. Op mijn 7de wou ik al missiezuster worden. Dat "zuster worden" is er nu wel wat afgegroeid maar het gevoel is er nog wel. Ik wou dit soort werk echter eerst aan de lijve ondervinden alvorens onverhoeds een studie in die richting aan te vangen. Zo ben ik als vrijwilligster terechtgekomen in de crèche van de "Pastoral do Menor de Alagoinhas" in Bahia, Brazilië. Spelen, tekenen, dansen, troosten, wassen & plassen, zo breng ik mijn dagen door en ik had nooit gehoopt dat het zo leuk kon worden.

In het begin was het natuurlijk niet zo gemakkelijk. Ik kwam, vers uit het nest, aan in een wildvreemd land met een totaal andere cultuur, een land waar ik niemand kende. Bovendien kon ik nauwelijks een woord Portugees uitkramen.

Ik moest dus zowat een nieuw leven opstarten en hierbij werd ik natuurlijk geconfronteerd met mezelf en mijn beperkingen. Ik moet toegeven dat ik al een paar keer van mezelf erg geschrokken ben. Zo heb ik ontdekt dat ik wel degelijk moedergevoelens bezit, terwijl ik er vroeger rotsvast van overtuigd was dat ik nooit zou trouwen en kinderen krijgen. Dat stond voor mij gelijk aan toegeven aan het saaie, grijze leven.

Niet alleen over mezelf heb ik vaak versted gestaan, maar ook over het prachtige Brazilië en zijn gastvrije inwoners.

In het begin was ik met stomheid geslagen door de grote kloof tussen arm en rijk en de schijnbare berusting hierin door zowel de “kwaaddoeners” (=rijken) als de “slachtoffers” (=armen). Maar voor mij als Westerse is het heel gemakkelijk om met een vinger naar de rijke klasse te wijzen en hen alle schuld te geven. Je moet eerst heel de ingewikkelde geschiedenis van Brazilië kennen, alvorens je de huidige situatie kan begrijpen en een oordeel mag vellen. Dan beseft je dat het Westen (wij dus) de grote oorzaak is van de vele problemen in landen zoals Brazilië. Vroeger door de kolonisatie en nu door de financiële afhankelijkheid van het “arme” zuiden ten opzichte van het “rijke” noorden. Een afhankelijkheid die door het “noorden” al te graag in stand wordt gehouden.

Na het lezen van het “Testament van de Titanic”, uitgegeven door StudentAid, en door met veel mensen te babbelen, heb ik ook veel bijgeleerd over de o zo mooie ontwikkelingssamenwerking; namelijk dat ze vaak meer kwaad dan goed doet. Ik heb ingezien dat er jaren van voorbereiding en studie aan vooraf moeten gaan. Tenslotte begin ik er echt van overtuigd te geraken dat wanneer het noorden al zijn macht en invloed uit het zuiden weg zal trekken, inclusief de (niet-) gouvernementele werking, de derde wereld pas goed kan beginnen zich te ontwikkelen. En deze ontwikkeling zal het zuiden maken op zijn eigen manier en niet op de tot nu toe vaak opgelegde westerse wijze. Uiteindelijk zijn zij het best vertrouwd met hun situatie en dus het meest aangewezen om passende oplossingen te vinden voor hun sociale, economische, politieke en financiële problemen. Het westen van zijn kant moet leren de derde wereld niet langer als “slachtoffer” maar als “partner” te zien en zich open te stellen voor alles wat zij ons kunnen leren.

Hierbij wil ik zeker en vast niet de indruk nalaten dat alle projecten als slecht moeten beoordeeld worden. Ik ben ervan overtuigd dat de “Pastoral do Menor de Alagoinhas” een heel goed project is omdat het de jongeren hier echt een ware kans op een betere toekomst biedt. Ik heb hier in Brazilië weer respect gekregen voor geestelijken zoals Freddy die hun hele leven in dienst willen stellen van anderen, terwijl dit zeker niet altijd in dank wordt afgenomen door bepaalde sectoren van de plaatselijke bevolking. Ik vind het zeker enorm positief van Freddy dat hij nu voor een betrekkelijk lange tijd naar andere gebieden vertrekt. Zo zal de “Pastoral” verplicht zijn verder te draaien zonder hem, de Braziliaanse westerling, en ik ben er zeker van dat het allemaal heel goed zal lukken.

Ik zou willen afsluiten met Freddy en alle anderen, die deze maanden voor mij mogelijk hebben gemaakt, te bedanken. Ik ben heel blij dat ik dit meemaken mocht. Het zal een van de leerrijkste

ervaringen uit mijn leven worden. Ik heb inzichten gekregen over zowel mijzelf, als over een andere cultuur, als over mijn toekomstplannen. Ik weet nu wel zeker dat ik wil verder gaan in deze richting, alleen is mijn naïeve kijk op de ontwikkelingssamenwerking veranderd. En Brazilië en de Brazilianen zal ik voor eeuwig in mijn hart dragen.

Hilde Deman

Hilde Deman besteedt haar laatste twee maanden in Brazilië in de hoofdstad Salvador aan een project ter ondersteuning van kinderen die aan aids lijden.

Wij, de Pastoral en ikzelf, zeggen haar van harte : "Dank je wel Hilde" voor uw erbij-geweest-zijn. Het ga je goed !!!!

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Dank zij uw steun kan "Pastoral do Menor" honderden straatkinderen helpen om een menswaardige plaats te veroveren in de Braziliaanse maatschappij.

Giften voor het straatkinderenproject van Freddy Goven in Alagoinhas kan je best overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening :

000-0173311-69

van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende vermelding:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijks totaal van je giften minstens 1.000 Fr. bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL